

DEVAM EDEN PROJE

Proje Adı :	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Yemeklik Nohut Islah Araştırmaları
Proje Lideri :	Dr. İrfan ERDEMCI
Proje Yürütücüleri:	Medeni YAŞAR, Murat KOÇ
Proje Numarası :	TAGEM/TBAD/13/A14/P01/002
Proje Başlama ve Bitiş Tarihi :	01.01.2013-31.12.2017

Proje Özeti: Güneydoğu Anadolu Bölgesi; geniş arazi varlığı ve uygun iklim faktörlerinin etkisiyle, büyük bir baklagil üretim potansiyeline sahiptir. Ülkemizde 454.928 ha nohut ekim alanının yaklaşık % 13'ünü ve 562.564 ton üretimin ise %15.9' unu Güneydoğu Anadolu bölgesi oluşturmaktadır. Bölgede yemeklik tane baklagiller içerisinde nohut ekiliş alanı ve üretim değeri bakımından kırmızı mercimekten sonra ikinci sırada yer almaktadır (TÜİK, 2009).

Nohut sıcak ve kurak dayanan ve fakir topraklarda yetişebilen bir yemeklik tane baklagil bitkisi olması nedeniyle bölgemizde kışlık tahıl-nadas ekim nöbetinin uygulandığı kurak alanlarda ekim nöbetine girerek birim alan verimini artırmada ve nadas alanlarımızı azaltmada önemli bir değere sahiptir. Nohudun ülkemiz ve bölgemiz için diğer bir önemi de, "Yemeklik Tane Baklagiller" arasında en fazla ihraç edilen bir ürün olmasıdır.

Bu projede Güneydoğu Anadolu Bölgesi iklim ve toprak koşulları için makineli tarıma elverişli, yüksek verimli, kaliteli, biyotik ve abiyotik streslere dayanıklı, kışlık olarak yetiştirilebilen ve geniş adaptasyon kabiliyetine sahip, üretici, tüketici ve ihracatçının isteklerine uygun çeşit geliştirmek, ileri kademede ıslah materyalinin performansını değişik lokasyonlarda test etmek ve proje ile ülkemizde nohut ıslahı konusunda faaliyet gösteren araştırma enstitüleri arasında koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak amaçlanmıştır.

Proje 2013-2017 yılları arasında, Enstitüsü deneme alanlarında, Adıyaman ve Kızıltepe lokasyonlarında yürütülecektir. Projede materyal olarak halen enstitüde yürütülmekte olan ıslah programındaki mevcut materyal, bölgeden toplanacak yerel çeşitler, Ülkesel Nohut Islah Araştırmalarında ve ICARDA'dan temin edilecek çeşit/hatlar oluşturacaktır. Seleksiyonda modifiye bulk metodu kullanılacaktır.

Summary of Project

Southeastern Anatolia Region has a great potential in terms of production of legumes due to large arable land parts and favorable climatic conditions. The amount of Turkey chickpea production is 562.564 tonnes, and planting area is 454 928 ha area. Approximately 15.9% of the total production has been made in the Southeastern Anatolia Region, in 13% of the total area. Among the edible grain legumes plant species grown in Southeastern Anatolia Region; chickpea has the largest planting area after red lentils (Anonymous,2009).

Chickpea is resistant for drought and high temperature conditions, and it can be grown in poor soils. For this reasons; chickpea is of great importance in reducing of fallow area in rotation systems in arid regions including the region, where sowing the winter grain-fallow rotation is applied. As edible grain legumes plant species; another significance of chickpea both for region and the country is one of the most exported product.

In the Project; it has been aimed at to develop chickpea cultivars, suitable for the region's climate and soil conditions, has high grain yield and quality, resistant to biotic and abiotic stresses factors, can be grown in winter, capable of wide adaptation and can be met producer, consumer and exporter requests. Moreover; to test advanced breeding material, in different levels, in different locations, and to make a cooperation among the research institutes, working on chickpea breeding in the country can be accounted among the project aims.

The project will be conducted between 2013 to 2017 in the institute trial areas and Adıyaman and Kızıltepe locations. The material is still being used in chickpea breeding program in the institute, the local varieties collected from the region, the chickpea cultivars and lines to be provided from territorial breeding research institutes and provided from ICARDA will form the project material.